

**คุณลักษณะผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา
ตามทรรศนะของข้าราชการครูในอำเภอกำแพงแสน**
**CHARACTERISTIC OF THE SECONDARY SCHOOL ADMINISTRATORS BASED
ON TEACHERS OPINION IN KAMPHAENGAEN DISTRICT**

ธีระพงษ์ ภูมิมา¹

THEERAPONG PUMMA

ศักดิ์พันธ์ ตันวิมลรัตน์²

SAKDIPAN TONWIMONRAT

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อทราบ 1) คุณลักษณะผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาตามทรรศนะของข้าราชการครูในอำเภอกำแพงแสน 2) เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาตามทรรศนะของข้าราชการครูในอำเภอกำแพงแสนเมื่อจำแนกตามสถานภาพส่วนตัว กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ข้าราชการครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอกำแพงแสน จำนวน 84 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามคุณลักษณะของผู้บริหารตามแนวคิดของสโตกคิลล์ (Stogdill) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์เปรียบเทียบโดยใช้การวิเคราะห์ค่าที

ผลการวิจัยพบว่า

1. คุณลักษณะผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาตามทรรศนะของข้าราชการครูในอำเภอกำแพงแสน ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อเรียงตามค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ คุณลักษณะที่เกี่ยวกับงาน ภูมิหลังทางสังคม บุคลิกภาพ คุณลักษณะทางสังคม สติปัญญาและความสามารถ และคุณลักษณะทางกาย

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาตามทรรศนะของข้าราชการครูในอำเภอกำแพงแสนเมื่อจำแนกตามสถานภาพส่วนตัวพบว่าในภาพรวมไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อจำแนกสถานภาพตามระดับการศึกษาพบว่ามีความคิดเห็นด้านคุณลักษณะที่เกี่ยวกับงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

คำสำคัญ : คุณลักษณะของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา

¹ นักศึกษาปริญญาโทบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

² อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

Abstract

The purpose of this research were to find 1) Characteristics of secondary school administrators based on teachers opinion in Kamphaengsaen district 2) comparative study characteristics of secondary school administrators based on teachers opinion in Kamphaengsaen district when classified by status. The sample were 84 teachers in Kamphaengsaen district. The research tool was a questionnaire on management characteristics based on the concept of Stogdill. The statistics used for data analysis were Frequency, Percentage, Arithmetic Mean, Standard Deviation and comparative analysis using t-test.

The findings were as follow :

1. Characteristics of secondary school administrators based on teachers opinion in Kamphaengsaen district It was found that the overall and individual aspects are at a high level. When sorted in descending order of arithmetic mean ; task - related characteristics, social background, personality, social characteristics, intelligence and ability and physical characteristics.

2. The Comparison results about characteristics of secondary school administrators based on teacher's opinion in Kamphaengsaen district when classified by status, the overall was not different, when classified according to the level of education, there was a statistically significant difference at 0.05 level.

KEYWORDS : CHARACTERISTIC OF THE SECONDARY SCHOOL ADMINISTRATORS

บทนำ

การพัฒนาประเทศให้พร้อมรับมือสู่การเปลี่ยนแปลงอันรวดเร็วในยุคศตวรรษที่ 21 ทรัพยากรที่สำคัญที่สุดในการเตรียมพร้อมสู่การเปลี่ยนแปลงนั้นก็คือ ทรัพยากรมนุษย์หรือปัจจัยด้านบุคคล เพื่อมุ่งให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืน และความอยู่ดีมีสุขของคนไทย โดยยึด “คน” เป็นศูนย์กลางการพัฒนา (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2558. เว็บไซต์) เครื่องมือที่สำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์นั้นก็คือ “การศึกษา”

สถานศึกษาถือเป็นองค์กรหนึ่งที่มีความสำคัญต่อการจัดการศึกษา สถานศึกษาเป็นส่วนสำคัญที่ช่วยขับเคลื่อนให้การศึกษาเจริญก้าวหน้าไปพร้อมกับการพัฒนาประเทศ ผู้ที่มีหน้าที่ในสถานศึกษาและเกี่ยวข้องกับการขับเคลื่อนสถานศึกษาประกอบด้วยผู้บริหาร ครู

บุคลากรทางการศึกษา ผู้ปกครอง นักเรียน เป็นต้น ซึ่ง “ผู้บริหารโรงเรียน” นับเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญที่สุดในการพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา โดยมีหน้าที่พัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนให้เกิดประสิทธิภาพ ผู้บริหารโรงเรียนจึงต้องมีความรู้ความสามารถ ประสบการณ์ และมีคุณสมบัติและคุณลักษณะที่ตรงกับความต้องการขององค์การอย่างสถานศึกษาที่ต้องการผู้บริหารที่จะนำพาสถานศึกษาไปสู่การพัฒนาในยุคศตวรรษที่ 21

ในการบริหารการศึกษาผู้บริหารมีบทบาทสำคัญที่จะส่งผลต่อการสำเร็จและประสิทธิภาพของงานเป็นอย่างยิ่ง จะเห็นได้จากการบริหารจัดการองค์การในบางครั้งอาจจะไม่ถูกต้องตามขั้นตอน แต่ผลลัพธ์ของงานก็สามารถสำเร็จตามเป้าหมายได้อย่างมี

ประสิทธิภาพได้หากผู้บริหารมีคุณลักษณะที่ดี แต่ถ้าคุณลักษณะของผู้บริหารไม่ดี ถึงแม้จะมีการบริหารจัดการองค์การที่ถูกต้องเหมาะสมเพียงใด ผลสำเร็จของงานหรือองค์การนั้น ก็เป็นไปได้ยาก ดังนั้นคุณลักษณะของผู้บริหารโรงเรียนจึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะนำพาสถานศึกษาไปสู่เป้าหมาย ด้วยความร่วมมือร่วมใจของบุคลากรในโรงเรียนที่จะขับเคลื่อนการพัฒนางานของโรงเรียน ซึ่งเป็นตัวชี้วัดความสำเร็จและความล้มเหลวของการบริหารโรงเรียน ผู้บริหารยุคใหม่ จึงต้องเตรียมตนเองให้มีคุณลักษณะและขีดความสามารถที่เหมาะสม หากผู้บริหารมีคุณลักษณะที่ตรงกับความต้องการของผู้ได้บังคับบัญชาแล้ว การบริหารงานก็จะเป็นอย่างราบรื่น เป็นที่พึงพอใจของบุคลากรในโรงเรียนและทำให้การพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

ในเขตอำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม มีโรงเรียนที่เปิดสอนในระดับมัธยมศึกษาจำนวน 3 โรงเรียนได้แก่ โรงเรียนศาลาติกวินวิทยา โรงเรียนกำแพงแสนวิทยาและโรงเรียนมัธยมฐานบินกำแพงแสน ซึ่งผู้บริหารแต่ละโรงเรียนถือเป็นบุคคลสำคัญของโรงเรียน ทำหน้าที่บริหารงานในโรงเรียนโดยผ่านบุคลากรในสถานศึกษา ผู้บริหารที่มีคุณลักษณะที่เหมาะสม ก็จะสามารถในการจูงใจให้บุคลากรมีความพึงพอใจในการทำงานในโรงเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ แต่จากการประเมินคุณภาพภายนอกรอบ 3 ของโรงเรียนมัธยมในอำเภอกำแพงแสน ซึ่งประเมินโดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและการประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.)ที่ผ่านมา พบว่าส่วนใหญ่จะมีระดับคุณภาพอยู่ในระดับดีมากและระดับดี แต่มีตัวบ่งชี้หนึ่งที่มีระดับคุณภาพอยู่ในระดับที่ยังไม่เป็นที่น่าพอใจของทั้ง 3 โรงเรียน คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน ซึ่งผู้บริหารมีส่วนสำคัญที่จะประสานส่งเสริมให้บุคลากรในสังกัดดำเนินการแก้ไขปัญหาของโรงเรียน

ดังนั้นความสำเร็จของงานย่อมขึ้นอยู่กับผู้บริหารโรงเรียนเป็นสำคัญ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนถือเป็นผลสะท้อนส่วนหนึ่งของการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหาร หากผู้บริหารในฐานะผู้นำมีคุณลักษณะที่เหมาะสม ย่อมชักจูง โน้มน้าว กระตุ้นให้ครูปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพ โดยจะต้องเป็นผู้ที่มีทั้งความรู้ความสามารถ ทักษะและประสบการณ์ควบคู่กันไปกับคุณลักษณะพื้นฐานของแต่ละคน ได้แก่ พื้นฐานทางการศึกษา คุณวุฒิ และวิยวุฒิ รวมทั้งบุคลิกภาพทางกาย อารมณ์และสังคม กล่าวคือจะต้องมีคุณลักษณะของผู้นำที่ดี เช่น คุณลักษณะด้านวิชาการ บุคลิกภาพความสามารถในการปฏิบัติงาน การจูงใจให้บุคลากรทำงาน การบริหารงานจึงจะประสบผลสำเร็จ

คุณลักษณะของผู้บริหารโรงเรียนในทรรศนะของผู้ได้บังคับบัญชา อาจคาดหวังว่าผู้บริหารที่ดีควรเป็นผู้บริหารมืออาชีพ มีความรู้และประสบการณ์ มีคุณลักษณะของผู้บริหารที่ดี สามารถประสานการมีส่วนร่วมของครู ผู้ปกครอง กรรมการสถานศึกษา ชุมชนและผู้เกี่ยวข้องอื่น ๆ ในการระดมความสามารถและทรัพยากร เพื่อการบริหารอย่างมีประสิทธิภาพและไม่เกิดปัญหา โดยจะส่งผลโดยตรงต่อผู้เรียนทำให้การจัดการเรียนการสอนมีคุณภาพมากยิ่งขึ้น ทำให้ผู้เรียนได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ มาตรฐานและมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น สามารถเรียนรู้ด้วยตนเองและสามารถดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข

ด้วยเหตุผลดังกล่าวทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษา คุณลักษณะผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาตามทรรศนะของข้าราชการครูในอำเภอกำแพงแสน เพื่อนำผลการศึกษามาใช้เป็นแนวทางพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในอำเภอกำแพงแสนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อทราบคุณลักษณะผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาตามทฤษฎีของข้าราชการครูในอำเภอกำแพงแสน
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาตามทฤษฎีของข้าราชการครูในอำเภอกำแพงแสนเมื่อจำแนกตามสถานภาพส่วนตัว

ขอบเขตของการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการวิจัยไว้คือ การศึกษาคุณลักษณะผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาตามทฤษฎีของข้าราชการครูในอำเภอกำแพงแสน โดยใช้แนวคิดของของสโตกดิลล์ (Stogdill) ที่ได้กล่าวถึงคุณลักษณะของผู้บริหารไว้ 6 คุณลักษณะดังนี้ 1.คุณลักษณะทางกาย (Physical Characteristics) 2.ภูมิหลังทางสังคม (Social Background) 3.สติปัญญา และ ความสามารถ (Intelligence and Ability) 4.บุคลิกภาพ (Personality) 5.คุณลักษณะที่เกี่ยวกับงาน (Task-Related Characteristics) 6.คุณลักษณะทางสังคม (Social Characteristics)

ระเบียบวิธีวิจัย

เพื่อให้การวิจัยครั้งนี้ เกิดประสิทธิภาพและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย ผู้วิจัยจึงได้

กำหนดรายละเอียดที่เกี่ยวข้องกับระเบียบวิธีวิจัยไว้ มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

แผนแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive research) ที่มีแผนแบบการวิจัยในลักษณะกลุ่มตัวอย่างเดียว ศึกษาโดยไม่มีการทดลอง (the one-shot, non-experimental case study)

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ คือ ข้าราชการครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตอำเภอกำแพงแสน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9 จำนวน 204 คน ผู้วิจัยกำหนดขนาดตัวอย่าง ด้วยวิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบการจับคู่ (Matching cases) โดยใช้จำนวนข้าราชการครูของโรงเรียนสาธิตกวีวิทยาเป็นเกณฑ์ขั้นต่ำคือจำนวน 28 คน และเลือกกลุ่มตัวอย่างจากโรงเรียนกำแพงแสนวิทยาและโรงเรียนมัธยมฐานบินกำแพงแสนอีกโรงเรียนละ 28 คน ด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) ได้กลุ่มตัวอย่าง 3 โรงเรียนทั้งสิ้น 84 คน จำแนกตามโรงเรียน ดังนี้

รายชื่อโรงเรียน	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
ข้าราชการครูโรงเรียนสาธิตกวีวิทยา	28	28
ข้าราชการครูโรงเรียนกำแพงแสนวิทยา	76	28
ข้าราชการครูโรงเรียนมัธยมฐานบินกำแพงแสน	100	28
รวม	204	84

ตัวแปรที่ศึกษา

เป็นตัวแปรเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา ตามแนวคิดของสต็อกคิลล์ (Stogdill) ซึ่งประกอบไปด้วยตัวแปรย่อย 6 ด้าน มีรายละเอียดดังนี้

2.1 คุณลักษณะทางกาย (Physical Characteristics) หมายถึง ผู้นำเป็นผู้มีร่างกายแข็งแรง ทรงพลัง มีวัยอันเหมาะสม มีลักษณะท่าทางที่ดี ส่วนสูงและน้ำหนัก มีความสัมพันธ์กัน

2.2 ภูมิหลังทางสังคม (Social Background) หมายถึง ผู้นำเป็นผู้ที่มีการศึกษา สถานะทางสังคมและเศรษฐกิจดี

2.3 สติปัญญาและความสามารถ (Intelligence and Ability) หมายถึง ผู้นำเป็นผู้มีสติปัญญาดี มีความรู้ดี มีดุลยพินิจและการตัดสินใจที่ดี และมีทักษะในการเจรจาอย่างคล่องแคล่ว

2.4 บุคลิกภาพ (Personality) ผู้นำเป็นผู้ที่มีความสามารถในการปรับตัว หมายถึง และการปรับเปลี่ยนให้ทันสมัย มีความเป็นอิสระ มองโลกในแง่ดี มีความตื่นตัวอยู่เสมอมีอำนาจในตนเอง มีความสามารถในการควบคุมอารมณ์ให้คงที่ มีความเป็นอิสระในการทำงาน มีจิตใจที่เข้มแข็ง มีความคิดสร้างสรรค์ มีความซื่อสัตย์ มีจริยธรรม มีไหวพริบ มีความมั่นใจในตนเอง มีอารมณ์มั่นคง มีความสามารถในการกำจัดความเครียด

2.5 คุณลักษณะที่เกี่ยวกับงาน (Task-Related Characteristics) หมายถึง ผู้นำเป็นผู้ที่มีความมุ่งมั่นที่จะทำงานให้ประสบความสำเร็จ มีความรับผิดชอบสูง มีความคิดริเริ่ม มีความมุ่งมั่นในการกำจัดอุปสรรค และมีความมุ่งมั่นให้ถึงเป้าหมาย รวมถึงยังมีความสามารถในการนิเทศงาน

2.6 คุณลักษณะทางสังคม (Social Characteristics) หมายถึง มีความสามารถในการบริหาร มีเสน่ห์ มีความใส่ใจผู้อื่น เป็นที่ยอมรับของสมาชิกและคนอื่น ๆ เข้าสังคมได้เก่ง เป็นที่ชื่นชอบและ

กว้างขวาง ผู้นำเป็นผู้ที่มีความสามารถในการประสานงาน มีมนุษยสัมพันธ์

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษาและประสบการณ์การทำงาน มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (check list)

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอกำแพงแสน โดยผู้วิจัยปรับใช้จากงานวิจัยของนางสาวอนุสรรา โกงเหลง ตามแนวคิดของสต็อกคิลล์ (Stogdill) ซึ่งในตอนี่ 2 ของแบบสอบถามมีลักษณะจัดอันดับคุณภาพ ของลิเคิร์ต (Likert's five rating scale) โดยกำหนดค่าระดับน้ำหนักคะแนนเป็น 5 ระดับ

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย

สถิติที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เพื่อให้การวิเคราะห์ข้อมูลตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ผู้วิจัยจึงได้วิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับขั้นตอนโดยคำนวณค่าสถิติ ดังนี้

1. วิเคราะห์สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้ค่าความถี่ (frequency) และค่าร้อยละ (percentage)

2. วิเคราะห์คุณลักษณะของผู้บริหารโรงเรียน ใช้ค่ามัธยฐานเลขคณิต ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ซึ่งจะพิจารณาค่าเฉลี่ยของคะแนนที่ได้จากการตอบแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่าง โดยในการ

กำหนดมาตรฐานของการวิเคราะห์ข้อมูลใช้มาตรฐานประเมินค่าตามแนวคิดของ เบสท์ (Best)

3.-วิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอกำแพงแสน เมื่อจำแนกตามสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้การวิเคราะห์ค่าที (t-test)

สรุปผลการวิจัย

1. คุณลักษณะผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาตามทฤษฎีของข้าราชการครูในอำเภอกำแพงแสน พบว่าในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อเรียงตามค่ามัธยฐานเลขคณิตจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ คุณลักษณะที่เกี่ยวกับงาน ภูมิหลังทางสังคม บุคลิกภาพ คุณลักษณะทางสังคม สติปัญญาและความสามารถ และคุณลักษณะทางกาย

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาตามทฤษฎีของข้าราชการครูในอำเภอกำแพงแสนเมื่อจำแนกตามสถานภาพส่วนตัวพบว่าในภาพรวมไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อจำแนกสถานภาพตามระดับการศึกษาพบว่ามีความคิดเห็นด้านคุณลักษณะที่เกี่ยวกับงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

การอภิปรายผลการวิจัย

1. คุณลักษณะผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาตามทฤษฎีของข้าราชการครูในอำเภอกำแพงแสน พบว่าในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้เพราะผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตอำเภอกำแพงแสนตามทฤษฎีของข้าราชการครูมองว่าเป็นผู้มี ความมุ่งมั่นในการทำงานให้ประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย สังเกตได้จากทุกโรงเรียนจะมีการจัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษา ส่งผลให้ข้าราชการครูมีเป้าหมายในการปฏิบัติ งานที่ชัดเจน ผู้บริหารมีความสามารถในการเชื่อมความสัมพันธ์บุคลากร

ภายในองค์กรได้เป็นอย่างดี มีรูปร่างลักษณะที่สง่าผ่าเผย บุคลิกภาพดี สุขภาพร่างกายสมบูรณ์แข็งแรง และแสดงออกถึงความกระตือรือร้นในการปฏิบัติหน้าที่ ด้วยเหตุนี้จึงทำให้ผู้บริหารสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สต็อกคิลล์ (Stogdill) ที่ได้รวบรวมผลการวิจัยเกี่ยวกับบุคลิกภาพและพฤติกรรมของผู้บริหาร พบว่า ผู้บริหารควรมีบุคลิกภาพและพฤติกรรมเหนือกว่าบุคคลอื่น ๆ ในเรื่องต่อไปนี้ คือ มีไหวพริบดี มีนิสัยรักการศึกษา ค้นคว้า ติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการ มีความรู้ทันสมัยและกว้างขวาง ชอบกิจกรรมและงานสังคม มีมารยาทสังคมที่ดี มีฐานะทางเศรษฐกิจที่ดี ส่วนบุคลิกลักษณะผู้บริหารที่ดี พบว่าผู้บริหารควรมีบุคลิกลักษณะที่ดี ได้แก่ มีความสามารถในการเข้าสังคม มีจิตวิทยาในการเจรจา มีมารยาททางสังคมที่ดี มีความคิดริเริ่มทำสิ่งใหม่ ๆ เพื่อนำไปประยุกต์ให้เกิดประโยชน์แก่ส่วนรวม มีความอดทนต่อความยากลำบาก รู้หลักวิธีการทำงานมีความเชื่อมั่นในตนเอง หมั่นศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ มีความเชื่อมั่นที่จะทำงานให้สำเร็จ มีความสามารถในการเปลี่ยนแปลงและคิดสิ่งใหม่ๆ มีความสามารถในการพูดและเขียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ยังพบว่าผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตอำเภอกำแพงแสนเป็นผู้มีพื้นฐานการศึกษาที่ดี หมั่นแสวงหาความรู้ได้อย่างสม่ำเสมอ และมีความเข้าใจในหน้าที่การบริหารโรงเรียนได้อย่างเสียสละและซื่อสัตย์สุจริต สอดคล้องกับงานวิจัยของ เอคิน (Eakin) ได้วิจัยและศึกษาเกี่ยวกับคุณลักษณะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน St. Louis พบว่าคุณลักษณะผู้นำอยู่ในระดับมากและมีคุณลักษณะที่จำเป็นจะต้องมีและทำให้ประสบความสำเร็จ คือความรับผิดชอบ ความเฉลียวฉลาด มีไหวพริบดีเยี่ยม มีความยืดหยุ่นในหน้าที่ มีความเข้าใจในระบบครอบครัวของผู้ร่วมงานในแต่ละคน ซึ่งเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน สามารถอธิบายได้ดังนี้

1.1 คุณลักษณะทางกาย (Physical Characteristics) อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะข้าราชการครูส่วนใหญ่มีความเห็นว่าผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอกำแพงแสน ได้ให้ความสำคัญในการดำเนินกิจกรรมที่ส่งเสริมสุขภาพทางกายและสุขภาพจิตอย่างต่อเนื่อง สังเกตได้จาก การเป็นผู้นำในกิจกรรมส่งเสริมการออกกำลังกาย เป็นผู้นำในการเข้าร่วมการแข่งขันกีฬาปิดกล่องซอกซ์ของผู้บริหาร ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ผู้บริหารเข้าร่วมกิจกรรมการตรวจสุขภาพประจำปี ผู้บริหารเป็นผู้นำในการปฏิบัติธรรมส่งเสริมการบริหารจิตเจริญปัญญา นอกจากนี้ยังพบว่าผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตอำเภอกำแพงแสน เป็นผู้ที่มีบุคลิกภาพที่ดี มีความอ่อนโยน กระฉับกระเฉง มีความกระตือรือร้นพร้อมเสมอในการปฏิบัติหน้าที่ และมีวิสัยทัศน์เหมาะสม สังเกตได้จากการได้รับคำชื่นชมจากบุคคลรอบข้าง ในโอกาสต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นการประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน การประชุมผู้ปกครอง และการร่วมงานสัมพันธชุมชนในโอกาสสำคัญต่างๆ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของชัยเสณีย์ พรหมศรี ได้สรุปคุณลักษณะของผู้นำที่มีประสิทธิภาพ ไว้ 10 ประการ มีข้อหนึ่งว่า พลังแรงขับและความกระตือรือร้น สิ่งที่เขาไม่ได้เลยสำหรับบุคคลที่ก้าวขึ้นเป็นผู้บริหารก็คือ ความกระตือรือร้น มีแรงขับ แรงกระตุ้นภายในที่พร้อมจะมุ่งทำงานอยู่เสมอ มีความท้าทายกล้าเผชิญต่องานที่จะทำ ความกระตือรือร้นในการทำงานของผู้บริหารช่วยให้บรรยากาศในการทำงานมีความตื่นตัวอยู่ตลอดเวลาทำให้ผู้ใต้บังคับบัญชาไม่เกิดความเกียจคร้านและรู้สึกเบื่อหน่าย เพราะมีหัวหน้าเป็นแบบอย่างที่ดีและสอดคล้องกับงานวิจัยของเพิ่มศักดิ์ เพิ่มประยูร ที่ได้วิจัยและศึกษาเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน ผลการวิจัยพบว่าคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน เมื่อพิจารณา

เป็นรายด้านพบว่าด้านบุคลิกภาพ โดยรวมอยู่ระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารและครูผู้สอนมีความคิดเห็นให้ผู้บริหารสถานศึกษามีพฤติกรรมที่แสดงออกทั้งด้านร่างกาย อุปนิสัย และสติปัญญาที่ชวนให้ผู้พบเห็นเกิดความสนใจ ศรัทธาที่จะให้ความร่วมมือและยอมรับนับถือ ตั้งแต่แรก มีความสามารถควบคุมตนเองได้ ใจกว้าง รู้จักเสียสละ เห็นอกเห็นใจผู้อื่น ขยันและอดทนอดกลั้น กล้าหาญ มีความคิดริเริ่ม มีความเชื่อมั่นในตนเองและมีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล

1.2 ภูมิหลังทางสังคม (Social Background) อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะข้าราชการครูในอำเภอกำแพงแสนมองว่าผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอกำแพงแสนได้แสวงหาความรู้และพัฒนาตนเองในด้านที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการศึกษาซึ่งเป็นระดับที่เหมาะสมกับตำแหน่ง มีการติดตามข่าวสารและนโยบายของหน่วยงานต้นสังกัดอย่างต่อเนื่อง ทำให้สามารถเรียนรู้ปัญหาจากสังคมรอบและปรับตัวให้เข้ากับสังคม กับเพื่อนร่วมงานและผู้ใต้บังคับบัญชาทุกระดับได้เป็นอย่างดี ทั้งนี้เป็นเพราะผู้บริหารโรงเรียนมัธยม ศึกษาทุกคนเป็นผู้ที่มาจากครอบครัวที่ดี และคนในสังคมทุกระดับให้การยอมรับว่าเป็นคนดี อีกทั้งยังมีความซื่อสัตย์สุจริต ไม่มีประวัติการประพฤติตนไปในทางที่เสื่อมเสีย ด้วยเหตุนี้จึงทำให้ผู้บริหารปฏิบัติงานโดยได้รับการยอมรับจากเพื่อนร่วมงานบริหาร และผู้ใต้บังคับบัญชาทุกระดับได้เป็นอย่างดี สามารถปรับตัวเข้ากับผู้บังคับบัญชาและปรับตัวเข้ากับความคิดในทุกระดับ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของอนุสรณ์ โกงเหลง ที่ได้วิจัยและศึกษาเกี่ยวกับ คุณลักษณะของผู้บริหารกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรโรงเรียนสาธิต สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า 1. คุณลักษณะของผู้บริหารโรงเรียนสาธิต สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่

ในระดับมากที่สุด 5 ด้านและระดับมาก 1 ด้าน เรียงลำดับจากมากไปน้อยดังนี้ ภูมิหลังทางสังคม คุณลักษณะที่เกี่ยวกับงาน คุณลักษณะทางกาย บุคลิกภาพ สติปัญญา และความสามารถ และคุณลักษณะทางสังคม

1.3- สติปัญญา และ ความสามารถ (Intelligence and Ability) อยู่ในระดับมากที่สุดทั้งนี้เพราะข้าราชการครูมองว่าผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอกำแพงแสน เป็นผู้ที่มีสติปัญญาดี มีคุณวุฒิทางการศึกษาเหมาะสมกับลักษณะงาน โดยผู้บริหารจบการศึกษาขั้นต้นระดับปริญญาโท และบางท่านจบการศึกษาระดับปริญญาเอก ทำให้มีทักษะในการบริหารงาน มีความสามารถด้านการเรียนรู้ และพัฒนาศักยภาพของตนเองอย่างต่อเนื่อง สังเกตได้จากการแสวงหาและศึกษาแนวทางปฏิบัติ รวมไปถึงนโยบายใหม่ๆ ที่มีการเปลี่ยนแปลงแล้วนำมาถ่ายทอดต่อผู้ปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ยังพบว่าผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตอำเภอกำแพงแสนมีความรอบรู้ และเข้าใจในสายงานด้านการบริหารจัดการการศึกษาได้เป็นอย่างดี สังเกตได้จากทักษะการตัดสินใจและปฏิภาณไหวพริบในการแก้ปัญหาสถานการณ์ต่างได้อย่างเหมาะสม อีกทั้งยังสามารถสื่อสารกับผู้ปฏิบัติงานและผู้ที่เกี่ยวข้องได้อย่างครบถ้วนและตรงประเด็น สอดคล้องกับงานวิจัยของเลาน์เบอร์รี่ (Lounsbury) ที่ได้วิจัยและศึกษาเกี่ยวกับ “ความเฉลียวฉลาดและคุณลักษณะในความสัมพันธ์ของอาชีพกับความพึงพอใจในการทำงาน” ซึ่งความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจในอาชีพและความเฉลียวฉลาดไม่ได้เป็นส่วนสำคัญของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดแต่มีผลสำหรับลูกจ้างรายชั่วโมง และสำหรับผู้จัดการ ผลงานวิจัยมีความคล้ายคลึงกันในเรื่องของความเฉลียวฉลาดและความพึงพอใจในการทำงาน ซึ่งมีคุณลักษณะบางอย่างที่เกี่ยวข้องกับอาชีพและความพึงพอใจในการทำงานแต่จะเห็นได้ชัดเจนในความพึงพอใจในการทำงานในความเฉลียวฉลาดของลูกจ้างรายชั่วโมง

1.4 บุคลิกภาพ (Personality) อยู่ในระดับมากที่สุดทั้งนี้เพราะข้าราชการครูมองว่าผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอกำแพงแสน ได้ให้ความสำคัญในการปรับตัวตามวัฒนธรรมองค์กร สามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมตามยุคสมัย มีอิสระกล้าแสดงออก สะท้อนจากการกำหนดวิสัยทัศน์กว้างไกลที่ปรากฏในแผนปฏิบัติการของโรงเรียน โดยการนำไปปฏิบัตินั้นแสดงถึงการยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่นเสมอ นอกจากนี้ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตอำเภอกำแพงแสนยังยึดมั่นในความถูกต้องดีงาม มีคุณธรรมจริยธรรม เป็นผู้ที่ไม่เสียสละ มีจิตใจเข้มแข็งไม่โอนอ่อนตามอิทธิพลใดๆ โดยมีแนวคิดริเริ่มสร้างสรรค์โดยมีเป้าหมายที่สำคัญในการพัฒนาองค์กรให้ประสบความสำเร็จ อีกทั้งยังแสดงออกถึงความมั่นใจในตนเอง สะท้อนผ่านความหนักแน่น สุขุม รอบคอบ และสามารถควบคุมอารมณ์ได้ดีเยี่ยม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเพิ่มศักดิ์ เพิ่มประยูร ที่ได้วิจัยและศึกษาเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน ผลการวิจัยพบว่าคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนในภาพรวมและรายด้านพบว่ามี ระดับความคิดเห็นในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านบุคลิกภาพ โดยรวมอยู่ระดับมาก

1.5 คุณลักษณะที่เกี่ยวกับงาน (Task-Related Characteristics) อยู่ในระดับมากที่สุดทั้งนี้เพราะข้าราชการครูมีความคิดเห็นว่าผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตอำเภอกำแพงแสน ให้ความสำคัญในการพัฒนาโรงเรียนให้ประสบความสำเร็จ สังเกตจากแนวทางที่ปรากฏในแผนพัฒนาสถานศึกษา สะท้อนให้เห็นถึงความมุ่งมั่นในการทำงานให้ประสบความสำเร็จ และมุ่งมั่นเพื่อให้โรงเรียนสามารถบรรลุตามเป้าหมายของโรงเรียน เช่น มีเป้าหมายไปสู่ความเป็นสถานศึกษาพอเพียง เป็นโรงเรียนวิถีพุทธพระราชทาน การรับรางวัลคุณภาพ

โรงเรียนมาตรฐานสากล ระดับ OBEC QA โดยผู้บริหารมีความมุ่งมั่นและเทคนิคในการจัดปัญหาและอุปสรรค อีกทั้งยังมีการนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผลการดำเนินงาน เพื่อให้ทราบปัญหาและแนวทางการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและเกิดประสิทธิผลสอดคล้องกับงานวิจัยของเอคิน (Eakin) ได้วิจัยและศึกษาเกี่ยวกับคุณลักษณะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน St. Louis พบว่าคุณลักษณะผู้นำอยู่ในระดับมากและมีคุณลักษณะที่จำเป็นจะต้องมีและทำให้ประสบความสำเร็จ คือความรับผิดชอบ ความเฉลียวฉลาด มีไหวพริบเฉียบแหลม มีความยืดหยุ่นในหน้าที่ มีความเข้าใจในระบบครอบครัวของผู้ร่วมงานในแต่ละคน

1.6 คุณลักษณะทางสังคม (Social Characteristics) ทั้งนี้เป็นเพราะครุมองว่าผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตอำเภอกำแพงแสน ได้ให้ความสำคัญในการประสานงาน และเชื่อมความสัมพันธ์บุคลากรภายในองค์กรได้เป็นอย่างดี มีการเชื่อมความสัมพันธ์กับผู้ปกครองชุมชน และหน่วยงานภายนอกองค์กรได้เป็นอย่างดี สามารถบริหารจัดการด้านการจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ สะท้อนผ่านความนิยมชมชอบจากผู้ครอบครัวยุค สอดคล้องกับงานวิจัยของ อัครา สังมณโฑติ ได้วิจัยและศึกษาเกี่ยวกับ คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่พึงประสงค์ของชุมชน ผลการวิจัยพบว่า ชุมชนต้องการเห็นผู้บริหารมอบหมายงานตามความรู้ความสามารถของผู้ร่วมงาน เปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาให้มากยิ่งขึ้น และต้องการเห็นผู้บริหารบริหารงานแบบกัลยาณมิตรโดยให้ความเป็นกันเองและยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้ร่วมงานเพื่อสร้างแรงจูงใจในการทำงานและสร้างบรรยากาศการทำงานให้ดียิ่งขึ้น

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาตามพรรณนาของข้าราชการครูในอำเภอกำแพงแสนเมื่อจำแนกตาม

สถานภาพส่วนตัวพบว่าในภาพรวมไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อจำแนกสถานภาพตามระดับการศึกษาพบว่ามีความคิดเห็นด้านคุณลักษณะที่เกี่ยวกับงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จากผลการวิจัยข้างต้นสังเกตได้ว่าพรรณนาของข้าราชการครูที่มีระดับการศึกษา ระดับปริญญาตรีกับข้าราชการครูที่มีการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีความคิดเห็นในเรื่องของคุณลักษณะที่เกี่ยวกับงานแตกต่างกันจะพบว่าข้าราชการครูที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรีมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.57, S.D. = 0.53$) ในขณะที่ข้าราชการครูที่มีการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.37, S.D. = 0.82$) ทั้งนี้อาจเกิดจากในปัจจุบัน ในการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารมีการกระจายอำนาจการบริหารลงไปสู่ครูผู้ปฏิบัติงานมากขึ้น ส่วนใหญ่ครูที่จบการศึกษาในระดับปริญญาตรีที่ได้รับการบรรจุแต่งตั้งเป็นข้าราชการใหม่ จะได้รับโอกาสในการรับผิดชอบกิจกรรมต่าง ๆ ค่อนข้างมาก เพื่อให้ครูที่บรรจุใหม่ได้เรียนรู้ในการปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับการประเมินผลการปฏิบัติงานตามมาตรฐานและสมรรถนะที่กำหนดไว้สำหรับข้าราชการครู ทำให้ครูใหม่ได้ทำงานร่วมกับผู้บริหารมากยิ่งขึ้น อาจทำให้เห็นถึงมุมมองและการทำงานของผู้บริหารค่อนข้างสูง เพราะการปฏิบัติงานกับผู้บริหารจะทำให้มองเห็นคุณลักษณะที่เกี่ยวกับงานของผู้บริหารได้ดี ซึ่งผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอกำแพงแสน ในแต่ละโรงเรียนจะมีความมุ่งมั่นในการทำงานให้ประสบผลสำเร็จบรรลุตามเป้าหมาย ที่สะท้อนแนวคิดมาจากในมุมมองของผู้ปฏิบัติงาน ที่จะเห็นถึงความรับผิดชอบ เทคนิคต่าง ๆ ในการจัดอุปสรรคเมื่อเกิดปัญหา และเมื่อมีการนิเทศกำกับ ติดตาม ประเมินผลการดำเนินงาน ทำให้มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นที่เกี่ยวกับงานมากยิ่งขึ้น ทำให้ครูที่มีระดับการศึกษาในระดับปริญญาตรีมีความคิดเห็นที่เกี่ยวกับคุณลักษณะที่เกี่ยวกับงานอยู่ในระดับมากที่สุด โดยสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมถวิล ชูทรัพย์ ที่กล่าวถึง

คุณลักษณะผู้บริหารอย่างหนึ่งที่เกี่ยวข้องคือด้านการบริหารประกอบด้วย มีความรอบรู้เกี่ยวกับการบริหารภายในองค์กร มีความสามารถในการคัดเลือกบุคคลที่มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานมีความสามารถที่จะมอบหมายงานให้ผู้อื่นทำตามความถนัดและความสามารถ สามารถกำหนดวิสัยทัศน์และเป้าหมายของสถานศึกษา สามารถจัดองค์กร โครงสร้างการบริหารและกำหนดภารกิจของครูและบุคลากรทางการศึกษาได้เหมาะสม

ข้อเสนอแนะของการวิจัย

จากการศึกษาเรื่อง คุณลักษณะผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาตามทรรศนะของข้าราชการครูในอำเภอกำแพงแสน ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาคุณลักษณะของผู้บริหารและเป็นแนวทางในการศึกษาวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. จากผลการวิจัยข้อที่ 1 พบว่าถึงแม้ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะทางกายจะอยู่ในระดับมากแต่ก็เป็นลำดับสุดท้ายของคุณลักษณะทั้งหมด ดังนั้นควรส่งเสริมให้คุณลักษณะทางกายของผู้บริหารมีความโดดเด่นมากยิ่งขึ้น โดยเน้นการสร้างเสริมสุขภาพร่างกายของกิจกรรมที่จะช่วยให้ภาพลักษณ์ของผู้บริหารดีขึ้น ได้ให้ความสำคัญในการดำเนินกิจกรรมที่ส่งเสริมสุขภาพทางกายและสุขภาพจิตอย่างต่อเนื่อง เป็นผู้นำในการเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการออกกำลังกาย การจัดกีฬาเชื่อมความสัมพันธ์ของผู้บริหารกับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา เป็นผู้นำในการปฏิบัติธรรมาภิบาลบริหารจิตเจริญปัญญา เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีบุคลิกลักษณะเป็นต้นแบบในการปฏิบัติตัวให้กับครูและบุคลากร ควรมีความห่วงใยกระตือรือร้น มี

ความกระตือรือร้นพร้อมเสมอในการปฏิบัติหน้าที่ในการบริหารสถานศึกษาให้มาก จะทำให้ผู้บริหารสถานศึกษาได้รับคำชื่นชมจากบุคคลรอบข้างมากยิ่งขึ้น และยังเป็น การเสริมสร้างความพึงพอใจในด้านคุณลักษณะทางกายให้ผู้ที่บังคับบัญชาที่มีความคิดเห็นต่อผู้บริหารโรงเรียนในระดับที่สูงขึ้น

2. จากผลการวิจัยข้อที่ 2 ผู้บริหารสถานศึกษาควรพัฒนาตนเองในด้านคุณลักษณะที่เกี่ยวกับงานให้มากยิ่งขึ้น และต้องพัฒนาความสามารถในการบริหารงาน มีการกระจายงานให้กับบุคลากรในทุกระดับช่วงวัยและระดับการศึกษา เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของบุคลากรในโรงเรียนอย่างทั่วถึง มีการพัฒนาศักยภาพของตนเองอย่างสม่ำเสมอและผู้บริหารต้องเพิ่มความสามารถในการนิเทศกำกับติดตาม ประเมินผลการดำเนินงานให้มากขึ้น เพื่อเสริมสร้างประสิทธิภาพในการบริหารและทำให้ผู้ครูผู้ปฏิบัติงานในทุกระดับการศึกษาเกิดความพึงพอใจ และมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่เกี่ยวกับงานในระดับที่สูงขึ้น

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

เพื่อประโยชน์ของการวิจัยในอนาคต ผู้วิจัยจึงขอเสนอแนะเพื่อการวิจัยในครั้งต่อไป ดังนี้

1. ควรศึกษาเกี่ยวกับความคาดหวังและความต้องการของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาต่อคุณลักษณะของผู้บริหารโรงเรียน

2. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา ให้เป็นผู้บริหารที่มีประสิทธิภาพ

เอกสารอ้างอิง

ชัยเสถียร พรหมศรี. การบริหารจัดการแบบมืออาชีพ. กรุงเทพฯ: บิ๊กแบงค์, 2548.

เพิ่มศักดิ์ เพิ่มประยูร. “คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี”. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี, 2552.

สมถวิล ชูทรัพย์. “การพัฒนาเครื่องมือและตัวบ่งชี้คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพ ” วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2550.

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. แผนพัฒนาการศึกษา ของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่สิบเอ็ด พ.ศ. 2555-2559. เข้าถึงเมื่อ 29 ธันวาคม 2558, เข้าถึงได้จาก http://www.tu.ac.th/org/ofrector/planning/m1_m1/m1_m11/05_plan.pdf.

อัคราธร สังมณีโชติ. “คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่พึงประสงค์ของชุมชน”. งานนิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2550.

อนุสร โกงเหลง. “คุณลักษณะของผู้บริหารกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรโรงเรียนสาธิตสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร” วิทยานิพนธ์หลักสูตร ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2556.

Eakin C.J. Perception of principals and teachers concerning desirable leadership traits for principals in St. Louis Elementary School (St. Louis Missouri) Dissertation Abstracts International, 58 (10), 39-A., 1997.

John W. Best, Research in Education, 4th ed. (Englewood cliffs: Prentice Hall, 1978, 190.

Likert Rensis. The Human Organization .New York: McGraw-Hill book Company, 1956.

Lounsbury John W. “Personality, Career Satisfaction, and Life Satisfaction: Test of a Directional Model” (Ed.D. dissertation, of Psychology, University of Tennessee, 2004), abstract, accessed November 30, 2013, Available from <http://jca.sagepub.com/content/12/4/395.short>.

Stogdill, Ralph M. Handbook of Leadership: A Survey of Theory and Research. New York: The Free Press, 1981.